

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **B, V. P.**, zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Praha 2, Vinohradská 22, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 11. 2019, č. j. 78 A 24/2019-20,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 2. 2019, č. j. KRPU-184525-36/ČJ-2018-040026-SV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), stanovena doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 5 měsíců, a stanovena doba k vycestování žalobce do 40 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Odvolání žalobce zamítla žalovaná rozhodnutím ze dne 19. 9. 2019, č. j. CPR-17611-8/ČJ-2019-930310-V237, a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Proti rozhodnutí žalované brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji rozsudkem ze dne 29. 11. 2019, č. j. 78 A 24/2019-20, zamítl.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, kterou spojil s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňuje tím, že vyhověním jeho návrhu nemůže jakýmkoli jiným osobám vzniknout žádná újma. Proto újma, která by mu vznikla v důsledku výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, by byla zcela jistě nepoměrně větší než újma třetích osob. Uvedl, že jeho setrvání na území České republiky

není v rozporu s veřejným zájmem; naopak ve veřejném zájmu je, aby byla zachována jeho procesní práva, zejména účastnit se soudního řízení. K tomu odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100. Stěžovatel považuje Českou republiku za jediný opravdový domov, pobývá zde již od roku 2008. V případě návratu do země původu se obává, že se pro nedostatek prostředků a chybějící rodinné a sociální zázemí ocitne na ulici. Stěžovatel má v České republice nezletilou dceru a syna, oba občany ČR. Se synem sice nežije ve společné domácnosti, ale snaží se být s ním v kontaktu a přispívá na jeho výživu finančně. Je tedy zjevné, že zde má vytvořené komplexní zázemí. Důvody, jež vedly správní orgán k uložení správního vyhoštění, nebyly tak závažné, aby bylo možno pomíjet důvodné obavy stěžovatele z návratu do země původu, jakož i intenzitu zásahu do jeho soukromého života. Právě pro zvláště závažné následky správního vyhoštění v osobní sféře dotčeného jedince, má žaloba proti takovému rozhodnutí ze zákona odkladný účinek.

[4] Žalovaná se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

[5] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[6] Podle citovaného ustanovení soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti (§ 107 odst. 1 s. ř. s.).

[7] Je třeba upozornit, že řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku je, stejně jako samotné řízení o kasační stížnosti, charakterizováno přísnou dispoziční zásadou. To znamená, že soud je při posuzování důvodnosti návrhu oprávněn vycházet pouze z důvodů, které účastník uvede ve svém návrhu. Není úkolem ani oprávněním soudu za účastníka dohledávat či domýšlet konkrétní okolnosti a důvody, které by měly svědčit jeho požadavku vznesenému v návrhu na přiznání odkladného účinku.

[8] Z výše uvedeného plyne, že návrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a doložen konkrétními důkazy, protože navrhovatel nese jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní. K tomu, aby Nejvyšší správní soud mohl kasační stížnosti odkladný účinek přiznat, proto musí stěžovatel v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem konkrétně tato újma spočívá a jaký je její rozsah. Na podporu svých tvrzení pak stěžovatel musí navrhnout provedení odpovídajících důkazů (viz například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012 č. j. 1 As 27/2012-

pokračování

32; citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Stěžovatel v odůvodnění svého návrhu musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní.

[9] Stěžovatel ve svém návrhu toliko uvedl, že nucené vycestování by pro něj znamenalo újmu, spočívající zejména ve ztrátě kontaktu se synem, vůči němuž plní vyživovací povinnost, a ztrátě sociálního zázemí v České republice. Návrat do Vietnamu by pro něj též znamenal hrozbu rapidního zhoršení jeho ekonomické situace a znemožnění účasti na soudním řízení. Stěžovatel svá tvrzení ovšem nepodložil konkrétními důkazy, ani jejich provedení soudu nenavrhoval. Vzhledem k tomu, že stěžovatel, jak sám uvedl, nežije se svým synem ve společné domácnosti, bylo na něm, aby soudu přinejmenším doložil intenzitu jeho kontaktů s ním a řádné plnění vyživovací povinnosti; to však neučinil. Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, že s rozhodnutím o správním vyhoštění je z povahy věci spjata újma spočívající v nutnosti opustit území hostitelského státu a vynaložení nemalých finančních prostředků; výkonem správního vyhoštění může také dojít k přerušení případných sociálních, ekonomických a rodinných vazeb. Nejvyšší správní soud však má za to, že ani za situace, kdy je s žalobou ze zákona spojen odkladný účinek, nelze jeho přiznání v řízení o kasační stížnosti bez dalšího očekávat. Jak totiž bylo uvedeno výše, tento institut je vyhrazen pro zcela výjimečné situace, a to tím spíše v řízení o mimořádném opravném prostředku. Ostatně, pokud by zákonodárce zamýšlel přiznávat v těchto typových případech odkladný účinek, spojil by s podáním kasační stížnosti tento následek *ex lege*, jako je tomu například u žadatelů o mezinárodní ochranu.

[10] Nejvyšší správní soud se nemohl zabývat argumentem stěžovatele, že důvody, které vedly k uložení správního vyhoštění, nemohly převážit nad intenzitou zásahu do stěžovatelova soukromého života. Tato argumentace totiž směřuje do věcného posouzení kasační stížnosti. Soud však při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku nijak nepředjímá a ani nemůže předjímat, jaké bude rozhodnutí ve věci samé.

[11] Pokud jde o tvrzení stěžovatele, že v případě nuceného opuštění území České republiky by bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, třetí senát si je vědom závěrů, které vyslovil Nejvyšší správní soud ve stěžovatelem odkazovaném usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100. Ačkoli v zásadě platí, že i v případě zastoupení advokátem má stěžovatel právo vystupovat v soudním řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny a poskytovat mu potřebnou součinnost, nelze zcela automaticky dovozovat, že při každém nuceném opuštění území České republiky může dojít k újmě na výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces. Lze odkázat například na usnesení tohoto soudu ze dne 5. 10. 2017, č. j. 2 Azs 273/2017-19, z něhož se podává, že je třeba se vyhýbat tomu, aby v oblastech práva, kde zákon s podáním žaloby, respektive kasační stížnosti odkladný účinek nespojuje, byla judikaturou přijímána paušální řešení, znemožňující individuální posouzení konkrétního případu. Potřeba fyzické přítomnosti cizince na území České republiky po dobu řízení před správními soudy „*musí být opřena o skutkové okolnosti konkrétního případu a o to, co lze v řízení pravděpodobně očekávat za procesní úkony. Významnou roli hrají samozřejmě i poměry cizince a poměry v zemi jeho*

přívodu. Jinak řečeno, lze-li očekávat, že cizinec ve věci po dobu řízení před správními soudy nebude muset osobně nic činit a současně lze zajistit přiměřeně efektivní a rychlou komunikaci cizince a jeho zástupce, má-li jej, i na dálku, není osobní přítomnost cizince na území ČR po dobu soudního řízení zásadně potřeba, a tedy zpravidla nebude sama o sobě bez dalšího důvodem k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.“ Stejně jako v odkazované věci, ani v nyní projednávaném případě není zřejmé, za jakým účelem spojeným s uplatněním práva stěžovatele na spravedlivý proces je nezbytné, aby po dobu řízení setrval na území České republiky. Není tedy podstatného rozdílu mezi situací stěžovatele a výše citovaným případem. Stěžovateli nic nebrání, aby se z Vietnamu spojil se svým advokátem prostřednictvím celé řady prostředků umožňujících efektivní komunikaci na dálku, a zajistil tak, že jeho zástupce bude náležitě informován o všech podstatných skutečnostech a jeho vůli. Takový postup je v době rozvinutých informačních technologií zcela běžný.

[12] Stěžovatel tak neunesl břemeno tvrzení a zejména břemeno důkazní. Kasační soud se proto již nezabýval poměřováním tvrzené újmy stěžovatele k možným újmám jiných osob a ani otázkou dotčení důležitého veřejného zájmu přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti.

[13] Z důvodů výše vyložených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Tímto rozhodnutím se nikterak nepředjímá podoba budoucího rozhodnutí ve věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. února 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu